

הכרזה על שעת חירום במשק הגז הטבעי

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 91(א) לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002, לאשר לשר האנרגיה להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי לתקופה שמיום י"ב בניסן, התשע"ט (17 באפריל 2019) בשעה 12:00 עד יום כ"ו בניסן, התשע"ט (1 במאי, 2019) בשעה 06:00.

בנוסף, לאשר לשר האנרגיה לסיים, לעצור ולחדש, את ההכרזה על שעת החירום במשק הגז הטבעי, בטווח המועדים המאושר בהחלטה זו, ובלבד שכמות האספקה השעתית שצפוי שניתן יהיה לקבל ממאגר תמר בתקופת העצירה או הסיום היא לפחות 75% מכמות האספקה המקסימלית שאמור מאגר תמר לספק בשגרה.

סיים, עצר או חידש השר את שעת החירום במשק הגז הטבעי יפרסם זאת באופן מיידי באתר האינטרנט של משרד האנרגיה, ובהקדם האפשרי ברשומות, וכן יודיע על כך למזכירות הממשלה, למשרד האוצר ולמשרד להגנת הסביבה בהקדם האפשרי.

דברי הסבר

רקע כללי

בחודש אפריל 2019 צפויה להתקיים תחזוקה הכרחית ודחופה אשר במסגרתה הצפי הוא כי בחלקים משמעותיים מהזמן האספקה מתמר לא תעלה על מחצית מהכמות שניתן לספק מן המאגר בשגרה, ומכאן הנחיצות להכריז על שעת החירום במשק הגז הטבעי, וזאת על מנת לאפשר למשק להתארגן ולפעול בתקופת המחסור בהתאם להוראות הקבועות בתקנות משק הגז הטבעי (ניהול משק גז טבעי בעת שעת חירום), התשע"ז-2017 (להלן – **תקנות משק הגז הטבעי**).

בסעיף 2 להחלטת ממשלה מספר 2592, "עידוד מאגרים קטנים ובינוניים והכרזה על שעת חירום במשק הגז הטבעי", נקבעו התנאים שבהתקיימם יפעל השר לקבל את אישור הממשלה להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי.

מאחר וכמות האספקה המקסימלית הצפויה ממאגר תמר בחלקים משמעותיים מהזמן המוצע, קטנה מ-75% מהכמות המקסימלית שהשדה אמור לספק, מתבקשת הממשלה לאשר לשר האנרגיה להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי.

התקופה לגביה שר האנרגיה מבקש להכריז על שעת החירום במשק הגז הטבעי, במסגרתה צפויה השלמת העבודות, הינה מיום 17.4.19 בשעה 12:00 ועד יום 1.5.19 בשעה 06:00. במהלך תקופה זו אספקת הגז ממאגר תמר צפויה לרדת בצורה משמעותית מכמות האספקה המקסימלית.

יצוין כי בתוך תקופת המחסור, בזמנים בהם הביקוש לשעה אינו עולה על הכמות המרבית שניתן לספק ממאגר תמר, תתבצע הקצאה רגילה של הגז הטבעי, כפי שעולה מהאמור בתקנה 4(א) לתקנות משק הגז הטבעי.

צרכני הגז הטבעי מעבירים את ההזמנות שלהם מול הספק ומול בעל רישיון ההולכה באופן יומי, וזאת על מנת שיקבלו את כמות הגז הטבעי שהזמינו ביום למחרת. "יום גז" מתחיל בשעה 06:00 בבוקר ונמשך עד 06:00 בבוקר למחרת.

על מנת שביום הגז הראשון לתקופת המחסור יסופק הגז על פי האמור בתקנות משק הגז הטבעי, על הגורמים הרלוונטיים לבצע את ההזמנות מול הספק ומול בעל רישיון ההולכה ביום הקודם ליום הגז הראשון של תקופת המחסור. על כן, מתבקש כי ההכרזה תיכנס לתוקף 12 שעות קודם למועד תחילת תקופת המחסור, על מנת שיכנסו לתוקפן תקנות משק הגז הטבעי לצורך ההקצאה, כאמור.

בשל אי הוודאות באילו מועדים בתקופת המחסור ניתן יהיה לקבל גז טבעי בכמות העולה על 75% מכמות האספקה המקסימלית שאמור מאגר תמר לספק, ולכמה זמן תימשך האספקה בכמות הנ"ל, מוצע לאשר לשר האנרגיה לסיים, לעצור ולחדש, ללא צורך באישור נוסף מאת

הממשלה, ויראו באישור שניתן בהחלטה זו כאישור לעניין זה, את ההכרזה על שעת החירום במשק הגז הטבעי, בטווח המועדים המאושר בהחלטה זו, ובלבד שכמות האספקה השעתית שצפוי שניתן יהיה לקבל ממאגר תמר בתקופת העצירה או הסיום היא לפחות 75% מכמות האספקה המקסימלית שאמור מאגר תמר לספק בשגרה.

השר יפרסם הודעה על סיום, עצירה או חידוש של שעת החירום במשק הגז הטבעי באופן מיידי באתר האינטרנט של משרד האנרגיה, ובהקדם האפשרי ברשומות, וכן יודיע על כך למזכירות הממשלה, למשרד האוצר ולמשרד להגנת הסביבה בהקדם האפשרי.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

אישור ההכרזה על שעת חירום במשק הגז הטבעי יביא להפעלת תקנות משק הגז הטבעי (ניהול משק גז טבעי בעת שעת חירום), התשע"ז-2017, אשר הפעלתן תביא להקצאה מיטבית של יתרות הגז הטבעי שניתן לספק במצב שבו תקופת המחסור מטילה נטל כלכלי ותפעולי משמעותי על הצרכנים וסכנה לתפקוד התקין של המשק.

בחלקים משמעותיים מהזמן שבו צפויה להתקיים שעת החירום במשק הגז הטבעי הקיבולת השעתית הצפויה שיוכל לספק מאגר תמר לא תעלה על MMBTU 23,250 שעה, זאת בניגוד ל-MMBTU 46,500 שעה, היא הקיבולת מהמאגר בשגרה. על כן, צפוי שיהיה מחסור בגז טבעי ליצרנים במשק החשמל וכן לצרכני התעשייה במערכת ההולכה ואלו ידרשו לתגבר את צריכת הגז הטבעי הנוזלי וכן את צריכת תזקיקי הנפט. כמו כן, יצוין כי בהתאם להוראות הקבועות בתקנות משק הגז הטבעי צרכני החלוקה יקבלו עדיפות באספקת הגז הטבעי.

להשלמת התמונה, יצוין, כי במסגרת הפעלת פרק ב' לתקנות משק הגז הטבעי חברת **NBL EASTERN MEDITERRANEAN MARKETING LIMITED**, המספקת גז טבעי לירדן, הינה צרכן אשר אינו יצרן חשמל ויחול לגביה ההסדר שחל לגבי צרכנים אלו. בהכרזת שעת חירום במשק הגז הטבעי בתקופה בה אספקת הגז הטבעי למשק תהיה משני מאגרים לפחות ויחול פרק ג' לתקנות משק הגז הטבעי, לפי הוראות הפרק לא תקבל חברה כאמור גז טבעי ממאגר שאין לה הסכם לגביו.

בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון ולהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, בתקופת בחירות על הממשלה לפעול בריסון ובאיפוק בכל הנוגע להחלטות המתקבלות על ידה. בהתאם לחוות דעתו של הממונה על ענייני הנפט הרקע להחלטה שלפנינו הוא צורך דחוף בתחזוקה באסדת תמר המזרימה גז טבעי לישראל ממאגר תמר. מאגר זה הוא ספק הגז הטבעי הרציף המשמעותי היחיד המספק גז טבעי למערכת ההולכה הארצית. לדעתו של הממונה על ענייני הנפט, מאחר ומדובר בתחזוקה אשר לא ניתן להמתין חודשים ארוכים לקיומה, המועד המתאים לקיום התחזוקה הוא במהלך חג הפסח 2019, כאשר צריכת הגז הטבעי במשק הישראלי פחותה. על פי הממונה על ענייני הנפט קיימים בענייננו דחיפות וכורח אובייקטיביים לקבלת ההחלטה בתקופה זו. החלטה כאמור אינה מסוג ההחלטות המעלות קושי מיוחד לקבלתן בעת הזו מאחר והיא מבוססת על עמדה מקצועית של גורמי המקצוע באשר למועדים

הנקובים בה. לאור זאת עמדנו כי החלטת הממשלה הינה במסגרת האיזון הנדרש בין איפוק וריסון לבין יציבות העשייה בעת הזו.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

השר להגנת הסביבה אינו מתנגד להצעת ההחלטה שבנדון.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 2592 מיום 2.4.2017.

החלטת ממשלה מס' 3029 מיום 10.9.2017.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

רצ"ב חוות דעת.

סיווגים

סיווג ראשי : ביצועי.

תחום פעולה עיקרי : תשתיות וסביבה.

מוגש על ידי שר האנרגיה

ל' באדר א' התשע"ט

07 במרץ 2019

מדינת ישראל משרד האנרגיה

ל' באדר א' התשע"ט
7 במרץ 2019

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: הכרזה על שעת חירום במשק הגז הטבעי.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

עניינה של ההחלטה בהכרזה על שעת חירום במשק הגז הטבעי. מוצע כי ינתן אישור הממשלה לשר האנרגיה להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי, לפי סעיף 91 (א) לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002. התנאים להכרזה נקבעו בהחלטת הממשלה מספר 2592, "עידוד מאגרים קטנים ובינוניים והכרזה על שעת חירום במשק הגז הטבעי".

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

בתקופת ההכרזה יחולו תקנות משק הגז הטבעי (ניהול משק גז טבעי בעת שעת חירום), התשע"ז-2017 (להלן – תקנות משק הגז הטבעי).

הצעה זו מוגשת בהתאם לסעיף 91(א) לחוק משק הגז הטבעי, תשס"ב-2002, הקובע כי שר האנרגיה רשאי, באישור הממשלה, להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי, לתקופה מוגבלת.

כיום אספקת הגז הטבעי למשק מסתמכת על מאגר תמר כספק רציף משמעותי יחיד המספק גז טבעי למערכת ההולכה הארצית. בשל פעילות התחזוקה המתוכננת צפויה הכמות המרבית שניתן יהיה לקבל ממאגר תמר בשעה מסוימת להיות קטנה מ-75% מהכמות המקסימלית שהשדה אמור לספק. ההצעה הינה בהתאם לסעיף 2(א) להחלטת הממשלה מס' 2592, המנחה את שר האנרגיה להכריז על שעת חירום במצבים אלה.

על מנת שביום הגז הראשון לתקופת המחסור יסופק הגז על פי האמור בתקנות משק הגז הטבעי, על הגורמים הרלוונטיים לבצע את ההזמנות מול הספק ומול בעל רישיון ההולכה ביום הקודם ליום הגז הראשון של תקופת המחסור. על כן, מתבקש כי ההכרזה תיכנס לתוקף 12 שעות קודם למועד תחילת תקופת המחסור, על מנת שיכנסו לתוקפן תקנות משק הגז הטבעי לצורך ההקצאה, כאמור.

התקופה לגביה שר האנרגיה מבקש להכריז על שעת החירום, במסגרתה צפויה השלמת כלל העבודות, הינה מיום 17.4.19 בשעה 12:00 ועד יום 1.5.19 בשעה 06:00. במהלך תקופה זו אספקת הגז ממאגר תמר צפויה לרדת בצורה משמעותית מכמות האספקה המקסימלית, כאשר לא ניתן לחזות במדויק מראש באילו מועדים תתאפשר אספקת גז מלאה ובאילו תפחת באופן משמעותי.

בשל אי הוודאות באילו מועדים בתקופת המחסור ניתן יהיה לקבל גז טבעי בכמות העולה על 75% מכמות האספקה המקסימלית שאמור מאגר תמר לספק, ולכמה זמן תימשך האספקה בכמות הנ"ל, מוצע לאשר לשר האנרגיה לסיים, לעצור ולחדש, ללא צורך באישור נוסף מאת הממשלה, ויראו באישור שניתן בהחלטה זו כאישור לעניין זה, את תקופת ההכרזה על שעת החירום במשק הגז הטבעי, בטווח המועדים המאושר בהחלטה זו, ובלבד שכמות האספקה השעתית שצפוי שניתן יהיה לקבל ממאגר תמר בתקופת העצירה או הסיום היא לפחות 75% מכמות האספקה המקסימלית שאמור מאגר תמר לספק בשגרה.

השר יפרסם הודעה על סיום, עצירה או חידוש תקופת שעת החירום במשק הגז הטבעי באופן מיידי באתר האינטרנט של משרד האנרגיה, ובהקדם האפשרי ברשומות, וכן יודיע על כך למזכירות הממשלה, למשרד האוצר ולמשרד להגנת הסביבה בהקדם האפשרי.

כמו כן, מוצע להבהיר כי במסגרת הפעלת פרק ב' לתקנות משק הגז הטבעי חברת **NBL EASTERN** **MEDITERRANEAN MARKETING LIMITED**, המספקת גז טבעי לירדן, הינה צרכן אשר אינו יצרן חשמל ויחול לגביה ההסדר שחל לגבי צרכנים אלו. בהכרזת שעת חירום במשק הגז הטבעי בתקופה בה אספקת הגז הטבעי למשק תהיה משני מאגרים לפחות ויחול פרק ג' לתקנות משק הגז הטבעי, לפי הוראות הפרק לא תקבל חברה כאמור גז טבעי ממאגר שאין לה הסכם לגביו.

בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון ולהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, בתקופת בחירות על הממשלה לפעול בריסון ובאיפוק בכל הנוגע להחלטות המתקבלות על ידה. בהתאם לחוות דעתו של הממונה על ענייני הנפט הרקע להחלטה שלפנינו הוא צורך דחוף בתחזוקה באסדת תמר המזרימה גז טבעי לישראל ממאגר תמר. מאגר זה הוא ספק הגז הטבעי הרציף המשמעותי היחיד המספק גז טבעי למערכת ההולכה הארצית. לדעתו של הממונה על ענייני הנפט, מאחר ומדובר בתחזוקה אשר לא ניתן להמתין חודשים ארוכים לקיומה, המועד המתאים לקיום התחזוקה הוא במהלך חג הפסח 2019, כאשר צריכת הגז הטבעי במשק הישראלי פחותה. על פי הממונה על ענייני הנפט קיימים בענייננו דחיפות וכורח אובייקטיביים לקבלת ההחלטה בתקופה זו. החלטה כאמור אינה מסוג ההחלטות המעלות קושי מיוחד לקבלתן בעת הזו מאחר והיא מבוססת על עמדה מקצועית של גורמי המקצוע באשר למועדים הנקובים בה. לאור זאת עמדתנו כי החלטת הממשלה הינה במסגרת האיזון הנדרש בין איפוק וריסון לבין יציבות העשייה בעת הזו.

האפשרות לקדם את הצעת המחליטים בתקופת הבחירות מתואמת עם משרד המשפטים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת היועצים המשפטיים של משרד האוצר, המשרד להגנת הסביבה ורשות החשמל היא שאין מניעה משפטית.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית.

חתימה

ממונה (יועץ משפטי)

צחי בר ציון

תפקיד

שם